

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

Šafářův Dvůr, s.r.o., IČ 24778907
se sídlem Brtev 40, 507 81 Lázně Bělohrad
zastoupený JUDr. Pavlem Šafářem, advokátem
se sídlem Na příkopě 859/22, Praha 1

proti
žalovanému

Státní zemědělský intervenční fond,
se sídlem Ve Smečkách 801/33, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2023, č.j. SZIF/2023/0044531

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2023, č.j. SZIF/2023/0044531 se v části, ve které bylo rozhodnuto „Odkladný účinek odvolání proti tomuto výroku se vylučuje“, ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „Fond“) ze dne 17. 1. 2023, č. j. SZIF/2023/0044531, kterým žalovaný rozhodl tak, že prvním výrokem žalobci uložil povinnost vrátit do 60 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí finanční prostředky ve výši 100.000,- Kč, které mu byly poskytnuty jako dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR v rámci operace 4.1.1 investice do zemědělských podniků, na účet Fondu takto: 100.000,- Kč na účet 270000-3926001/0710 variabilní symbol - 1001622960; druhým výrokem pak stanovil, že odkladný účinek odvolání proti tomuto výroku se vylučuje.
2. Podaná žaloba směřuje výslovně proti druhému výroku napadeného rozhodnutí, kterým byl vyloučen odkladný účinek odvolání.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce v žalobě konstatoval, že žalovaný odůvodnil vyloučení odkladného účinku odvolání s odkazem na předpisy evropského práva, když shledal existenci veřejného zájmu spočívajícího v ochraně finančních zájmů EU, které vyžadují stanovení platební lhůty 60 dnů pro vrácení neoprávněně poskytnuté platby od doručení samotného rozhodnutí, a stanoví započetí běhu lhůty pro výpočet penále po uplynutí platební lhůty až do okamžiku vrácení nebo odečtení částky.
4. Žalobce souhlasil s tím, že ochrana finančních zájmů Evropské unie může být veřejným zájmem ve smyslu ustanovení § 85 odst. 1 písm. a) správního řádu, nicméně tento veřejný zájem nedosahuje požadované intenzity *naléhavého* veřejného zájmu. Z nařízení Komise (EU) č. 809/2014 nijak neplyne, že by v posuzovaném případě bylo nutno vyloučit odkladný účinek odvolání. Napadený výrok je proto nepřezkoumatelný, jelikož žalovaný své rozhodnutí o vyloučení odkladného úkonu dostatečně neodůvodnil, přičemž absentuje odůvodnění ve vztahu k existenci takových okolností, které zakládají naléhavý veřejný zájem a jakým způsobem je tento veřejný zájem ohrožován.
5. Kromě toho chybí i část odůvodnění rozhodnutí, která by odůvodňovala přiměřenost vyloučení odkladného účinku odvolání. Žalovaný nijak nevysvětlil neurčitý právní pojem „naléhavosti“, pouze konstatoval, že veřejný zájem spočívá v ochraně finančních zájmů EU, jak je uvedeno výše. Dále nijak neuvedl, proč právě finanční zájmy EU v této situaci podřadil pod neurčitý právní pojem veřejného zájmu; zároveň nijak nevysvětlil naléhavost tohoto veřejného zájmu, který by odůvodňoval využití § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

6. Napadené rozhodnutí není náležitě odůvodněno. Ustanovení § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu v sobě zahrnuje kombinaci správního uvážení spolu s neurčitým právním pojmem, přičemž neurčitý právní pojem je obsažen v sousloví „naléhavý právní zájem“ a správní uvážení je vyjádřeno v části „může vyloučit odkladný právní účinek odvolání“. Neurčitý právní pojem není zákonem nijak vymezen a správní orgán musí objasnit a vymezit jeho význam a následně jej aplikovat na konkrétní skutková zjištění v dotčeném případě. Teprve poté může provést správní úvahu o možnosti vyloučení odkladného účinku. Obdobný závěr byl vysloven také v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12.8.2011, č.j. 5 As 47/2011-77.
7. V této záležitosti žalobce poukázal též na závěry v rozsudku Městského soudu v Praze, č. j. 11 A 128/2019-66.
8. Z uvedených důvodů žalobce proto navrhl, aby městský soud zrušil výrok rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2023, č. j. SZIF/2023/0044531, kterým bylo rozhodnuto o vyloučení odkladného účinku odvolání, a aby uložil žalovanému povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení.
9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žaloba je podle jeho názoru nepřipustná, jelikož žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon. Přitom žalobce podal proti rozhodnutí Fondu odvolání, avšak Ministerstvo zemědělství jako odvolací orgán doposud o odvolání žalobce proti rozhodnutí SZIF/2023/0044531 nerozhodlo.
10. Pokud jde o odůvodnění výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání, Fond má za to, že je dostačující. Poukázal na lhůtu 60 dnů podle ustanovení čl. 2 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014, v platném znění, s tím, že tato lhůta pro vrácení poskytnutých finančních prostředků musí být proto dodržena bez ohledu na případné podané odvolání, neboť uvedený předpis neuvádí žádnou výjimku, na základě které by bylo možné tuto lhůtu prodloužit. Tato ustanovení komunitárního práva přednost při aplikaci před vnitrostátními právními předpisy.

III.

Posouzení žaloby

11. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
12. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 soudního řádu správního bez nařízení jednání, když účastníci s takovým rozhodnutím věci souhlasili.
13. Jak je vyloženo výše, žaloba směřuje výslovně právě a jen proti druhému výroku napadeného rozhodnutí, kterým byl vyloučen odkladný účinek odvolání. Soud se proto nejprve zabýval otázkou, zda je žaloba podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/202 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, proti tomuto výroku přípustná.

14. Zde soud mohl odkázat na dřívější judikaturu, jmenovitě na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 7 As 26/2009 - 58,č. 2191/2011 Sb. NSS, podle něhož lze brojit žalobou proti výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání, je-li výrok, k němuž je vyloučení odkladného účinku odvolání akcesorické, možno považovat za rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Samotný výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání totiž nemůže být předmětem přezkumu v odvolacím řízení.
15. Žalobu v nyní projednávané věci tedy nebylo možno odmítnout.
16. Pokud jde o důvodnost vyloučení odkladného účinku odvolání, v odůvodnění napadeného rozhodnutí ohledně druhého výroku žalovaný uvedl, že:

„V souladu s §11a odst. 3 zákona se lhůta pro vrácení dotace počítá od doručení rozhodnutí příjemci dotace. Dle čl. 27 odst. 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 908/2014 nesmí být platební lhůta delší než 60 dnů od vydání inkasního příkazu/rozhodnutí. Dále dle čl. 7 odst. 2 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014 se úroky vypočítají za období od uplynutí platební lhůty pro příjemce uvedené v inkasním příkazu/rozhodnutí, která nesmí být stanovena na více než 60 dnů. Tato lhůta pro vrácení poskytnutých finančních prostředků musí být proto dodržena bez ohledu na případné podané odvolání. Ustanovení komunitárního práva mají přednost při aplikaci před vnitrostátními právními předpisy, není tak možné platební lhůtu stanovenou ve výroku tohoto rozhodnutí jakkoli prodloužit nebo přerušit její běh. [...] Na základě výše uvedeného tak v souladu s § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu Fond vyloučil odkladný účinek podaného odvolání proti výroku tohoto rozhodnutí, a to z důvodu veřejného zájmu spočívajícího v ochraně finančních zájmů EU, které vyžadují stanovení platební lhůty 60 dnů pro vrácení neoprávněně poskytnuté platby od doručení samotného rozhodnutí, a stanoví započetí běhu lhůty pro výpočet penále po uplynutí platební lhůty až do okamžiku vrácení nebo odečtení částky.“

17. Městský soud tuto interpretaci a aplikaci citované normy komunitárního práva neshledal správnou.
18. Předmětná norma, tedy článek 27 odst. 1 Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 908/2014 ze dne 6. července 2014, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schvalování účetní závěrky, pravidla pro kontroly, jistoty a transparentnost, stanoví, že:

Nestanoví-li předpisy z jednotlivých odvětví zemědělství jinak, úroky z neoprávněných plateb, které mají být získány zpět v důsledku nesrovnalostí nebo nedbalosti, se vypočítají za období mezi okamžikem uplynutí platební lhůty pro příjemce uvedené v inkasním příkazu a datem vrácení nebo odečtení částky. Platební lhůta nesmí být delší než 60 dnů od vydání inkasního příkazu.

19. Nesporně lze souhlasit se žalovaným v tom, že v příkazu, kterým se ukládá vrácení neoprávněné platby, smí být platební lhůta stanovena nikoliv delší než 60 dnů od vydání inkasního příkazu.
20. V projednávané věci je takovým inkasním příkazem rozhodnutí o povinnosti vrátit finanční prostředky, které byly žalobci poskytnuty jako dotace.
21. Toto rozhodnutí je však v podmínkách právního řádu České republiky vydáváno v řízení, jež je dvouinstanční: v prvním stupni rozhoduje Fond, proti jeho rozhodnutí je možno

uplatnit řádný opravný prostředek, o němž rozhodne Ministerstvo zemědělství. Jestliže je podán takový opravný prostředek, je inkasním příkazem *de facto* až rozhodnutí odvolacího orgánu.

22. Žalovaný ve svých úvahách dospěl k závěru, že citované má přednost před vnitrostátními právními předpisy, a není tak možné platební lhůtu stanovenou ve výroku rozhodnutí Fondu jakkoli prodloužit nebo přerušit její běh. S tím lze v obecné rovině souhlasit, avšak v projednávané věci by to mělo význam jen tehdy, pokud by citovaná norma komunitárního práva obsahovala bližší úpravu vydávání inkasního příkazu, protože právě taková úprava by pak měla přednost před vnitrostátním právem.
23. O takový případ tu však nejde: citovaná norma komunitárního práva o způsobu vydávání inkasního příkazu nic bližšího nestanoví, a tedy nijak neurčuje, zda má být inkasní příkaz vydán v řízení jednostupňovém anebo dvoustupňovém, a nestanoví ani to, že by v případě řízení dvoustupňového měla platební lhůta běžet již od okamžiku vydání rozhodnutí I. stupně. Nedochozí tu tedy k žádné kolizi mezi právem komunitárním a právním řádem České republiky. Proto nic nebrání tomu, aby se počátek platební lhůty 60 dnů počítal až od právní moci rozhodnutí vydaného v odvolacím řízení, pokud byl uplatněn řádný opravný prostředek.
24. Pro vyloučení odkladného účinku odvolání tedy soud v projednávané věci neshledal důvod, maje za to, že ze samotného ustanovení čl. 27 odst. 1 Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 908/2014 nijak přímo neplyne, a žalovaný v napadeném rozhodnutí nepřinesl žádnou vlastní relevantní argumentaci (vyjma obecného konstatování o přednostním uplatnění komunitárního práva). Napadené rozhodnutí je proto v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a již jen proto nutno je zrušit.
25. Pokud jde o ostatní žalobní námitky, týkající se jmenovitě otázky „naléhavého veřejného zájmu“, městský soud dospěl k závěru, že vzhledem k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí je nadbytečné je v tuto chvíli vypořádávat.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Městský soud v Praze tedy po přezkoumání věci dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí Fondu je nepřezkoumatelné, a proto je podle ust. § 78 odst. 1 soudního řádu správního zrušil a věc podle ust. § 78 odst. 4 soudního řádu správního vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
27. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci úspěch a jeho náklady řízení sestávají jednak ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 3000 Kč a jednak z odměny advokátovi za dva úkony právní služby po 3100 Kč, a ze související náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, zvýšené o sazbu daně z přidané hodnoty. Náhradu v celkové výši 11 228 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce JUDr. Pavla Šafáře, advokáta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. února 2024

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.